

Kommunledningskontoret
Victoria Råsten Knutmejer

Kommunstyrelsen

Antagande av nya avfallsföreskrifter och ny avfallstaxa för Danderyds kommun

Ärendet

Ärendet avser nya avfallsföreskrifter samt antagande av ny avfallstaxa för Danderyds kommun.

Kommunens gällande avfallsföreskrifter antogs av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 129) och trädde i kraft den 1 februari 2023. Efter föreskrifternas ikraftträdande har det beslutats om ett antal på området nya lagar och förordningar, bland annat rörande fastighetsnära förpackningsinsamling och om textilavfall. För att säkerställa att Danderyds avfallsföreskrifter överensstämmer med gällande lagstiftning och EU direktiv samt invånares behov har samhällsutvecklingsförvaltningen initierat en revidering av avfallsföreskrifterna. De reviderade avfallsföreskrifterna har tagits fram i dialog med miljö- och stadsbyggnadskontoret och SÖRAB.

Tekniska nämnden beslutade den 22 maj 2025 (§ 61) att föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till avfallsföreskrifter för Danderyds kommun. Med anledning av en lagändring om textilavfall den 17 juli 2025 har ytterligare revideringar gjorts av förslaget till avfallsföreskrifter som antogs av tekniska nämnden den 22 maj 2025. Tekniska nämnden beslutade den 25 september 2025 (§ 103) att komplettera förslaget till avfallsföreskrifter. Avfallsföreskrifterna med komplettering föreslås att träda i kraft den 1 januari 2026.

Vid sitt sammanträde den 25 september 2025 (§ 102) beslutade tekniska nämnden att föreslå kommunfullmäktige att anta en ny avfallstaxa för Danderyds kommun, att gälla från den 1 februari 2026.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige antar föreslagna Avfallsföreskrifter för Danderyds kommun. Avfallsföreskrifterna träder i kraft den 1 januari 2026 med undantag för i föreskrifterna angivna avvikande bestämmelser för ikraftträdande.

Kommunfullmäktige upphäver gällande Avfallsföreskrifter för Danderyds kommun inklusive dess bilagor antagen av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 129). Föreskrifterna upphör att gälla den 31 december 2025 med undantag för i föreskrifterna avvikande bestämmelser om upphävande.

Datum
2025-09-30**Diarienummer**
KS 2025/0251

Kommunledningskontoret
Victoria Råsten Knutmejer

2. Kommunfullmäktige antar föreslagen Avfallstaxa för Danderyds kommun. Taxan träder i kraft den 1 februari 2026 med undantag för i taxan angivna avvikande bestämmelser för ikraftträdande.

Kommunfullmäktige upphäver gällande avfallstaxa för Danderyds kommun, antagen av kommunfullmäktige den 6 maj 2024 (§ 57). Taxan upphör att gälla den 31 januari 2026 med undantag för i taxan avvikande bestämmelser om upphävande.

Bakgrund

Avfallsföreskrifterna reglerar kommunens, fastighetsinnehavares och nyttjanderättshavares rättigheter och skyldigheter i fråga om hantering av avfall inom kommunalt ansvar. Det finns behov av revidering av Danderyds kommuns avfallsföreskrifter för att vara uppdaterad i enlighet med gällande lagstiftning och EU direktiv. Nya ansvar för det kommunala insamlingsansvaret samt avfallsfraktioner behöver regleras i kommunens avfallsföreskrifter.

Regeringen beslutade den 17 juli 2025 om åtgärder för att ändra avfallslagstiftningen och stärka återvinningen. Beslutet omfattar bland annat förändringar i lagstiftning om hantering av textilavfall. I och med beslutet ska trasiga eller fläckiga textilier, som försvårar återbruk eller materialåtervinning, slängas som restavfall från och med den 1 oktober 2025. De föreslagna avfallsföreskrifterna har i enlighet med 15 kap. 42 § miljöbalken varit på samråd under perioden den 10 december 2024 till den 31 januari 2025. Berörda samhällsaktörer har getts möjligheten att ta del av förslaget och lämna synpunkter.

Tekniska nämndens förslag till revidering av avfallsföreskrifterna, som behandlades av nämnden den 22 maj 2025 (§ 61), överensstämmer inte med den lagändring som beslutades den 17 juli 2025. Tekniska nämnden har därför beslutat om att föreslå förslag på nya avfallsföreskrifter med justering om textilavfall den 25 september 2025 (§ 102). Avfallsföreskrifterna för Danderyds kommun föreslås att träda i kraft från den 1 januari 2026.

Avfallsverksamheten är helt taxefinansierad och samtliga intäkterna kommer från de avgifter i taxan som abonnenten betalar. Kostnaderna utgörs av ersättning till entreprenörer som utför avfallsinsamling, behandlingskostnad för avfall samt för administrativa kostnader. Eventuella överskott eller underskott för avfallsverksamheten fonderas och regleras så att verksamheten över tid ger ett nollresultat.

Under 2026 får kommunen två nya avfallsentreprenörer; en för insamling av fettavskiljarslam och en för insamling av förpackningar. Därtill ska lagkraven om obligatorisk matavfallsinsamling och fastighetsnära insamling vara implementerade senast 2027. Den nuvarande avfallstaxan omfattar inte de tjänster som krävs för att uppfylla dessa beslutade lagkrav. Förslaget till

Kommunledningskontoret
Victoria Råsten Knutmejer

ny avfallstaxa har utarbetats med utgångspunkt i tekniska nämndens inriktningsbeslut av den 24 april 2025 (§ 48). Med anledning av kontrakten med de nya avfallsentreprenörerna föreslås avfallstaxan börja gälla den 1 februari 2026.

Kommunledningskontorets utredning

Kommunledningskontorets utredning utgår från samhällsutvecklingsförvaltningens utredning och förslag. Förslagen på nya avfallsföreskrifter och avfallstaxor är utformade för att möta kommande lagkrav, främja utsortering och effektivisera insamling av avfall. Förändringarna inkluderar nya hämtningsintervall, tekniska krav på anläggningar och tydligare regler för förpackningsinsamling. Den nya taxan höjer fasta avgifter men sänker viktavgiften för att uppmuntra till sortering.

Vid behandling av förslag till avfallsföreskrifter och ny avfallstaxa beslutade tekniska nämnden den 25 september 2025 (§§ 102, 103) att ändra förvaltningens förslag i den del som avser maximalt gångavstånd. Den längsta tillåtna dragvägen mellan hämtningsfordonets angöringsplats och avfallsbehållarens hämtplats föreslås fastställas till 50 meter enkel väg. Detta skiljer sig från förvaltningens ursprungliga förslag, där den normala maximala dragvägen var 20 meter enkel väg, med möjlighet att i särskilda fall medge upp till 50 meter efter beslut av avfallsansvarig nämnd.

Nya avfallsföreskrifter

Samhällsutvecklingsförvaltningen har, med anledning av potentiella framtida lagförändringar angående exempelvis textilavfall och spillfett, gjort bedömningen att det är gynnsamt för kommunen att följa en föreskriftsmall från Avfall Sverige. Avfallslagstiftningen är i ständig förändring och för att underlätta framtida revideringar av avfallsföreskrifterna är det samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning att avfallsverksamheten baseras på branchorganisationen Avfall Sveriges föreskriftsmall.

Sammanfattningsvis omfattar förslaget till avfallsföreskrifter för Danderyd kommuns flera viktiga förändringar:

Sammanfattning av förändringar i förslaget till de nya avfallsföreskrifterna:

- Nya hämtningsintervall och undantag
  - Fettavskiljarslam ska hämtas minst en gång per månad. Detta träder i kraft först när en ny entreprenör är på plats.
  - Pumpbart matavfall ska hämtas minst var åttonde vecka.
  - Undantag införs för längre hämtningsintervall av restavfall.
  - Vissa avfallsfraktioner får transporteras av andra aktörer.
- Förpackningsinsamling och återvinning
  - Tydligare reglering av förpackningsinsamling.
  - Spillfett ska sorteras ut och återvinnas.
- Krav på avfallsanläggningar.

Kommunledningskontoret
Victoria Råsten Knutmejer

- Nya tekniska krav, exempelvis angöringsplan för avfallsfordon ska vara minst 4*15 meter.
- Vid nybyggnation bör dragvägens lutning inte överstiga 1:20.
- Mobil sopsug godkänns inte i Danderyds kommun.
- Gångavstånd för avfallshämtare får inte överstiga 50 meter.

Revidering av förslag till nya avfallsföreskrifter med anledning av lagändring om textilavfall

Revideringar av avfallsföreskrifterna som harmoniserar med regeringens beslut om textilavfall från den 17 juli 2025 innebär följande förändringar:

Tidigare förslag från 22 maj 2025	Nytt förslag från 25 september 2025	Anledning till justering
<p>§ 12, punkt 1</p> <p>Textil ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.</p> <p>Textil ska lämnas till de insamlingssystem som kommunens avfallsorganisation eller annan aktör tillhandahåller för utsorterat textilavfall.</p>	<p>§ 12, punkt 1</p> <p>Textil ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.</p> <p>Textil ska lämnas till de insamlingssystem som kommunens avfallsorganisation eller annan aktör tillhandahåller för utsorterat textilavfall.</p> <p><i>Kravet på utsortering gäller dock inte om textilavfallet 1) består av strumpor och underkläder, 2) är möjligt eller angripet av skadedjur eller 3) är fläckigt, nedsmutsat, slitet eller trasigt så att det omöjliggör eller avsevärt försvårar förberedelser för återanvändning eller materialåtervinning. I stället hänvisas detta till behållare för restavfall.</i></p>	<p>Harmoniserar med lagbeslutet som meddelades 17 juli och som börjar gälla 1 oktober 2025.</p>
<p>§ 25</p> <p>Fettavskiljare, slamavskiljare med mera kopplade till kommunens spillvattennät ska uppfylla krav i kommunens ABVA.</p>	<p>§ 25</p> <p>Fettavskiljare, slamavskiljare med mera kopplade till kommunens spillvattennät ska uppfylla krav i kommunens KFVA.</p>	<p>KFVA ersätter ABVA enligt styrdokument DK 2025:19.</p>

Datum
2025-09-30

Diarienummer
KS 2025/0251

Kommunledningskontoret
Victoria Råsten Knutmejer

<p>I bilaga 1, punkt 14</p> <p>Textilavfall är avfall som består av kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil. Textilavfall ska sorteras ut från annat avfall och kan lämnas på SÖRABs återvinningscentraler samt dit kommunen hänvisar på sin hemsida (sök på återvinningscentral).</p> <p>Textilprodukter som lämpar sig för återbruk och andrahandsförsäljning lämnas i första hand till secondhand, textilinsamling eller till SÖRABs återvinningscentraler samt dit kommunen hänvisar på sin hemsida (sök på återvinningscentral).</p>	<p>I bilaga 1, punkt 14</p> <p>Textilavfall är avfall som består av kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil. Textilavfall ska sorteras ut från annat avfall och kan lämnas på SÖRABs återvinningscentraler samt dit kommunen hänvisar på sin hemsida (sök på återvinningscentral).</p> <p><i>Kravet på utsortering gäller dock inte om textilavfallet</i></p> <p><i>1) består av strumpor och underkläder,</i></p> <p><i>2) om det är möjligt eller angripet av skadedjur, eller</i></p> <p><i>3) är fläckigt, nedsmutsat, slitet eller trasigt så att det omöjliggör eller avsevärt försvårar förberedelse för återanvändning eller materialåtervinning.</i></p> <p><i>Undantagen ovan hänvisas i stället till behållare för restavfall.</i></p> <p>Textilprodukter som lämpar sig för återbruk och andrahandsförsäljning lämnas i första hand till secondhand, textilinsamling eller till SÖRABs återvinningscentraler samt dit kommunen hänvisar på</p>	<p>Harmoniserar med lagbeslutet som meddelades 17 juli och som börjar gälla 1 oktober 2025.</p>
---	--	---

Datum
2025-09-30Diarienummer
KS 2025/0251Kommunledningskontoret
Victoria Råsten Knutmejer

	sin hemsida (sök på återvinningscentral).	
--	---	--

Förslag till ny avfallstaxa

För att uppfylla nya lagkrav om obligatorisk matavfallsinsamling och fastighetsnära insamling av förpackningar senast år 2027 har samhällsutvecklingsförvaltningen tagit fram ett förslag till ny avfallstaxa. Taxan är utformad för att främja ökad utsortering, minska mängden restavfall och bidra till målen i kommunens avfallsplan. Den är fortsatt taxefinansierad och ska ge ett nollresultat över tid.

Eftersom Danderyd tillämpar vikttaga är det svårt att med säkerhet avgöra hur den sammanlagda kostnaden för en enskild abonnent kommer att påverkas av förslagen till förändringar i taxan. Hur kostnaden påverkas beror på hur mycket restavfall som slängs och kommer att slängas i kärlen. Däremot har abonnenterna möjligheter att påverka sina avgifter. Den föreslagna taxan innebär att de fasta avgifterna höjs medan viktavgiften sänks. Detta skapar incitament för abonnenter att sortera mer och minska mängden restavfall. Möjligheten att välja hämtningsintervall kvarstår liksom tilläggstjänster. Däremot tas möjligheten att välja bort matavfallsinsamling bort i och med det nya lagkravet. I tjänsteutlåtande från samhällsutvecklingsförvaltningen 2025-09-18, redovisas exempel på konsekvenser för abonnenterna, se bilaga.

Kommunikationsplan om avfallstaxor

Med anledning av de omfattande förändringarna har samhällsutvecklingsförvaltningen tillsammans med kommunikationsavdelningen tagit fram en kommunikationsplan om de föreslagna avfallstaxorna. För att underlätta övergången har kommunen bland annat tagit fram och kommer att lansera en digital e-tjänst där abonnenter kan beräkna sina nya kostnader utifrån de nya taxorna. Informationen kommer att tillgängliggöras i god tid på kommunens kommunikationsplattformar efter att beslut har fattats i kommunfullmäktige.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret förordar att förslagen om nya avfallsföreskrifter och avfallstaxor överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.

De föreslagna avfallsföreskrifterna är framtagna i enlighet med gällande lagstiftning och kompletteringen om textilavfall är väsentlig för bestående avfallsföreskrifterna för Danderyds kommun.

Anledningen till att avfallstaxorna föreslås börja gälla den 1 februari är det dels är kommunikativt fördelaktigt att ge samhällsutvecklingsförvaltningen tid att informera Danderyds invånare om den nya taxan. Ytterligare en anledning att taxorna bedöms skäligt börja gälla från den 1 februari 2026 är

Kommunledningskontoret
Victoria Råsten Knutmejer

med anledning av ett nytt entreprenörsavtal som träder i kraft den 1 februari 2026. Kommunledningskontoret instämmer med tekniska nämndens bedömning att det både ekonomiskt och logistiskt fördelaktigt att de nya avfallstaxorna börjar att gälla samtidigt som det nya avtalet.

Den föreslagna taxekonstruktionen anses kunna ge avfallsverksamheten en balanserad ekonomi och en avfallstaxa som omfattar de nya utsorteringskraven och inkluderade tjänster.

Konsekvenser för barn och unga

Barnkonsekvensanalysen identifierar att förslaget berör samtliga kommuninvånare i Danderyd, vilket även omfattar alla barn och unga i kommunen. En korrekt avfallshantering minskar risken för luft- och naturföroreningar samt minskar risken för att kommuninvånare, även barn och unga, kommer i kontakt med farligt eller skadligt avfall. I längden är det därför av stor vikt att kommunen har skäliga och korrekta avfallsföreskrifter då avfallshanteringen har en indirekt påverkan på barns rätt till en skälig levnadsstandard, liv och utveckling i sin hemmamiljö.

Däremot har avfallsföreskrifterna inga direkta konsekvenser för barn och unga i dess nuvarande utformning. Förändringarna bedöms ligga i linje med barnkonventionens artikel 3 om barnets bästa och artikel 24 om barns rätt till bästa möjliga hälsa.

Ekonomiska konsekvenser

Antagande av de reviderade avfallsföreskrifterna inklusive kompletteringen om textilavfall medför inga ekonomiska konsekvenser.

Antagande av en ny taxekonstruktion medför en ekonomisk konsekvens för avfallsverksamheten. I och med att avfallstaxan baseras på antaganden om hur mycket avfall som abonnenterna kommer att sortera ut i och med det nya lagkravet så finns det risker med avfallstaxan. Exempelvis om restavfallet minskar 10 procent mer än den redan beräknade minskningen så innebär det att avfallsverksamheten resultat minskar med 1,6 miljoner kronor. I och med de risker som finns så har avfallsverksamheten räknat med ett visst överskott för att ha marginal under de första åren.

Kommunledningskontoret noterar att ett eventuellt tillfälligt överskott i avfallsfondens kommer att långsiktigt leda till en återställning av fondens underskott och ge en ekonomi i balans över tid.

Carina Lundberg Uudelepp
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

Datum
2025-09-30**Diarienummer**
KS 2025/0251

Kommunledningskontoret
Victoria Råsten Knutmejer

1. Tjänsteutlåtande, Antagande av nya avfallsföreskrifter och ny avfallstaxa för Danderyds kommun
2. Förslag till avfallsföreskrifter för Danderyds kommun
3. Bilaga 1 Sortering och hantering
4. Bilaga 2 Hämtningsområden och ordinarie hämtning
5. Bilaga 3 Översikt om anmälan och ansökan om undantag från avfallsföreskrifterna
6. Gällande Avfallsföreskrifter för Danderyds kommun, 2023-02-01
7. Förslag till ny avfallstaxa i Danderyds kommun
8. Gällande Avfallstaxa för Danderyds kommun, 2025-01-01
9. Tekniska nämndens beslut, 2025-09-25 § 102
10. Tekniska nämndens beslut, 2025-09-25 § 103
11. Reservation (C), TN, 2025-09-25 § 103
12. Tekniska nämndens beslut, 2025-05-22 § 61
13. Reservation (C), TN 2025-05-22 § 61
14. Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2025-09-19
15. Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2025-09-18
16. Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2025-04-17
17. Tekniska nämndens beslut, 2025-04-24 § 48
18. Kommunfullmäktiges beslut, 2022-10-17 § 129

Expedieras
Tekniska nämnden